

Leta på egen strand

56 dikter från Eksta och annorstädes

Hilding Larsson

Dikter av Hilding Larsson

Ursprungligen publicerade i Gotlands
Allehanda under åren 1995-2009
samlade och nedtecknade av Agne Norrby.
Urvalet är gjort av Gunnar Geisle och
Lars Bäckman har gjort layout och tagit
bilderna från Djupvik.

Publicerad av Eksta Hembygdsförening 2021

Leta på egen strand

56 dikter från Eksta och annorstädes

av Hilding Larsson

Innehåll

Inledning. Vem var Hilding Larsson?	6
Fyndet	10
Möte med rullstolsbunden	12
Djupvik	13
Återblick	14
I folkskolan på 30-talet	15
Sladarstund i ”Ladingskväll”	16
Allhelgonadagen på Eksta kyrkogård	18
Återbesök i barndomshemmet	19
Ovädersdag i Eksta	20
På vikingaön under 800-talet	21
Hembesök	22
På hemsocknens kyrkogård	23
Leta på egen strand	24
Tavlan	25
Vårminne	26
Syrenbusken	27
Smarta bomber	28
Mulliga Malva	29
Mikael i Salem	30
Tyst under höga granar mot förgången tid jag spanar	32
Ägir och Ran	33
Kyrktuppen funderar	34
P18 farväl	35
Seans i Sundre	37
Med ögat som insats	38
Kulturkrock vid Eksta strand	40
Besök vid åldringsvården	41

Utan färdbiljett	42
Flaskpost	43
Men våren kommer i år också	44
Promenad med våraning	45
Vandring i familjealbum	46
Monogrammet	47
Skrock förr och nu	48
Tankar i Ekstanatten	49
Tankar under körsbärsträdet	50
Kvällstankar i Eksta	51
Visa till hembygden	52
Vandringsman med stav i hand	53
På bar gärning	54
Åskan går runt Vavleviken	55
Tecken i sanden vid Ekstastranden	56
Djupvik förr	58
Försommardag	59
Vildkaninens helveteri	60
Haustkänning	61
Möte i skogen	62
Vardag i Eksta	64
Döende båt	65
Möte vid stranden	66
För länge sedan	68
Senhöst i Eksta	69
Vandring mot våren	70
Otendag på strandakan	71
Stängt	72
Ajvidemannen	73

Hilding Larsson - vem var han egentligen?

När jag läser hans dikter blir jag så klart nyfiken på vem Hilding var. Hilding avled 2010, 88 år gammal, men Siv, dottern lever och har kvar faderns barndomshem vid Hajstäde i Eksta. Siv får berätta om sin diktande pappa. Jag ringer upp och efter att vi har talats vid en timma har konturerna kring vem Hilding var klarnat – en social, glad person som tyckte om att underhålla, skriva dikter och vers, men också en engagerad yrkesman.

Allting började i Eksta, vid Hajstäde, på den lilla gård som fadern köpte i början av 1920-talet. En gård som bestod av någon ko, en gris och höns, men det fanns även lite skog och åkermark att bruka. Det var inte tillräckligt för att försörja en familj med två barn under 20-talets konjunktursvängningar. Hildings pappa fick som många andra på den tiden arbeta med annat och ta de arbeten som kunde erbjudas. De sista järnvägssträckningarna skulle dras innan den epoken helt var över, diken skulle grävas och vägar anläggas, ibland i form av beredskapsarbete. Modern var sömmerska och sydde till såväl storbönderna som till arbetare i socknen.

Hilding lämnade hemmet som 14-åring och blev dräng på Norrbys i Väte. Efter några år tog han värvning och utbildade sig bland annat på Rosersberg. Det var då han träffade sin blivande hustru, Gully. Något år senare föddes också första barnet Leif. Året därpå kom Siv.

Under 1950-talets första år flyttade familjen tillbaka till Visby. Efterkrigstiden innebar inte bara de allra mest expansiva åren i svensk historia, med stark tillväxt och en välfärd som tog rejäl fart, utan också oro för ett nytt krig och en upptrappning i Östersjöområdet under dessa kalla krigets decennier. Det ledde till att försvaret stärktes, inte minst på Gotland. På I 18 och senare P 18 blev Hilding kvar fram tills han gick i pension, 55 år gammal, sådana var förmånerna för en officer på den tiden. Fanjunkare var den grad han hade haft som anställd, men när han gick i pension var det med kaptenegrad. Många är de värnpliktiga som Hilding under åren utbildat inom skydd vid ABC krigfö-

ring. Det var inte för intet som Hilding på P 18 allmänt kallades för "Gaslarsson". Bland de värnpliktiga var han omtyckt; ansågs visserligen hård, men rättvis, men de visste att han också hade glimten i ögat och kunde bjuda på en och annan rolig historia. Därmed kommer vi in på vad denna lilla bok ska handla om. Det är knappast om stridsgaser och skyddsmasker, även om Hilding publicerade två samlingar år 2002 och 2005 med titeln Pe TeHå:s Mustiga minnen I och II, med just betraktelser från alla dessa år som fanjunkare. Pe Te Hå kanske någon undrar? Jo, det är Per Tyko Hilding Larsson, alltså en pseudonym som han använde ibland när han skrev.

Skrev, ja det gjorde han redan som ung grabb. För Siv berättade pappa Hilding hur han tidigt tog vara på varje papperslapp han hittade kuvert, påsar och kvitton, han hade alltid en blyertspenna i fickan. Kom han på något så skrev han ner det på någon av dessa papperslappar som han bar med sig eller sparade i sin låda. "Han nämnde aldrig att någon skollärare hade sett eller uppmuntrat honom att skriva eller ens sett hans talang", säger Siv. I hans dikter är inte heller folkskolan något han framhåller. Nej, diktandet kom inifrån och pockade på när han minst anade det. "Jo så var han i alla år. Jag minns hur vi kunde vara ute och gå och plötsligt utan vidare började pappa småfnittra, då hade han kommit på något roligt att skriva ner", berättar Siv om sin far som var en otrolig sagoberättare. Till och med om han läste en sagobok så började han att fantisera och lät historien ta helt andra former. Det gillade Siv och brodern Leif. Men pappas skrivande var inte alltid roligt. För en flicka i tonåren så kunde pappans koncentration vid skrivblocket väcka irritation när Siv ville att han skulle se och höra henne, men då var han så djupt försjunken i sitt pågående diktande att det inte fanns tid.

Diktandet gav aldrig någon direkt inkomst. Det var heller inte Hildings mål med skrivandet. Han skickade visserligen in och fick dikter och limerickar publicerade i veckotidningar och i lokalpressen, och visst kom det något mindre belopp då och då, men det var att underhålla som var hans drivkraft. Till något förlag vände han sig aldrig vad Siv vet.

Till jubileum, årsdagar och andra tillställningar, skrev Hilding ofta ihop några rader och reste sig och deklamerade. Det gillade han. "Ibland tror jag att det roade honom mer än publiken, men det bekom honom inte", säger dottern Siv och skrattar. Han tyckte om att stå i centrum. Det hände att han skrev dikter eller limerickar på beställningar till personer som skulle uppvakta någon eller för att illustrera en dödsannons. Glädje och sorg, hand i hand, så var det nog. Hans dikter har aldrig blivit tonsatta förutom ett par dikter som Siv tonsatte och framförde vid något tillfälle.

Nils Ferlin, Dan Andersson och den lite äldre Gustaf Fröding var diktare som inspirerade honom. Den blandning av vemod, glädje, men också humor som finns hos dessa återkommer även i Hildings diktande. Men Hilding kunde också roa sig med humorister som Hasse å Tage. Även den mer burleske Lars Ekborg gillade Hilding och hemma i radhuset på Allégatan i Visby skrattades det hjärtligt åt Lindemansketcher när någon av Hasse å Tage revyerna snurrade på skivspelaren eller spelades på radion.

Eksta då? "Jo varje söndag åkte familjen från Visby till farmor och farfar i Eksta och den lilla gården. Men det var inte att vi bodde kvar där mer än någon enstaka natt, eller att pappa och mamma pratade om att vi skulle flytta dit; jag tror pappa hade en lite klugen inställning till sin barndomsbygd – det var ett avslutat kapitel och stod inte för framtiden."

I början av 1970-talet tog familjen över barndomshemmet. Nu var det här som semestrarna och många helger tillbringades. I Eksta fanns några gamla släktingar och en och annan barndomsvän som han uppskattade att träffa. Agne Norrby som har samlat ihop och skrivit ner dikterna i denna bok, var en av dem. Tyckte han om att ensam vandra längst med havet, i skogarna och över åkrarna? frågar jag. "Nej, pappa och mamma var nästan alltid tillsammans. De kunde ta med solstolar och åka ner till stranden och sova efter middagen. Pappa satt då säkert och funderade på saker och ting. Tog upp sin blyertspenna och

skrev ner något som han kom på, eller så löste han korsord. Det gillade de båda två. Men inte gick han för sig själv i skog och mark”, svarar Siv. Nej det var i kammaren på övre våningen i det lilla torpet han satt och tittade ut på den lilla tallungen; det gav honom ro och inspiration till dikter om Eksta, om historien, om människor och möten, men också om dagsaktuella händelser.

En bygdepoet? Jo om man ser var han ofta fick en hel del av sin inspiration, från sin barn- och ungdomstid i socknen, men han var inte särskilt flitig med att i hembygden deklamera sina dikter. Det var egentligen först 2007 då Hembygdsföreningen på Gunnar Geisles initiativ publicerade ett femtiotal dikter i häftet Dikter från Eksta som hans texter fick lite mer spridning i bygden. Den boken finns för övrigt att för en billig penning köpa via hembygdsföreningen.

Flertalet av de dikter som Hilding publicerade i Gotlands Allehanda skrev Agne Norrby ner. Gunnar Geisle tog återigen initiativ för ett par år sedan att dessa dikter skulle sammanställas och han gjorde även ett urval som nu kan läsas i den skrift som undertecknad har utformat på uppdrag av Eksta Hembygdsförening. Dessa 56 dikter ges nu ut endast i ett enkelt pdf-format och sprids via bland annat Eksta Hembygdsförenings hemsida. Naturligtvis är det tillåtet att dela dem vidare, skriva ut och citera, för som vi hoppas, ska de nu återigen komma till glädje för många läsare. Det är de verkligen värda.

Så ta nu del av Hildings lyriska diktning; om naturen, vardagen, sorg och glädje - en klok betraktare som tar oss tillbaka i tiden, ibland med ett stråk av vemod, men också med mycket glädje och inte minst, värme, och ibland är det även på gutamål!

Lars Bäckman
Bjerges, Eksta, oktober 2021

Fyndet

Gud skapade mannen
och gjorde en kvinna
och gav henne
namnet maninna.

Helt omedveten
om att hon var kvinna
såg mannen i Eden
på sin maninna.

En bit bortom åkern
med mognande säd
fullt utav frukter
stod kunskapens träd.

”Det trädet” – sa Gud
är bara för mej
”och frukten det bär
den rör ni ej...”.

Men Kvinnan hon gick
och leddes så smått
och fann ingenting
något vidare gott.

Då viskade ormen:
”Pst kära hon
om hon vill,
bjuder jag på en smaksensation”.

Och tvärs genom åkern
med mognande säd
sprang kvinnan och ormen
mot kunskapens träd.

Och efter sprang mannen
men när han kom fram
stod kvinnan förlägen
och pratade med skam.

Han svalde förtreten
och käka sig mätt
och upptäckte saker
han aldrig förr sett.

Den skugga som han
alltid kallat maninna
var plötsligt en underbar
varmblodig kvinna.

Ja så gick det till
när han gjorde sitt fynd
fast än finns det många
som kallar det synd.

Möte med rullstolsbunden

En vindil i gråvita lockar tog fatt
när hon bromsa sin rullstol
och nickade glatt
och hon sa: ”ännu rullar jag på
fast det går lite sämre att gå”.

Plötsligt ser jag en syn
ifrån unga år
när hon smidig och grann
invid dansbanan står
medan killarna vänta i kö
på sin chans
att få föra den vackraste
flickan i dans.

Vi pratade länge om saker som hänt
tills hon fördes iväg av sin assistent
och jag följde med blicken
tills de försvann
medan kvällssolen rakt över Lillön brann.

Och skymningen föll
allt omkring mig blev blått
jag såg ett par spår
där rullstolen stått
och mindes på nytt varje enskild replik
från ett trösterikt samtal
straxt norr Vavlevik.

Djupvik

Månen står rund över Djupvikens vik
från backen med tallar och granar
hörs en smekande dansmusik
av Yngve Stoors havaijaner
sölbrända grabbar tar stadiga tag
om kraftiga bakar och andra behag
som de bakom behåna anar.

Runt kring räcket står halvstora glin
och glor på de dansande paren
med dum-komentarer och fåniga flin
tändes den första cigarren
och släpper röken i puffar ut
tills en hostatack sätter
punkt och slut
för den som är oerfaren.

Havaji-musiken i sommarnatten
av Yngve Stoors orkester
blandas med glädje och
sång och skratt
och dansande sommargäster
som återvänt till den plats där de har
vänner, kamrater och kompisar kvar
från ungdomens glada fester.

Vattnet i viken är blankt som ett golv
allting är fjärran och nära
klockan närmar sig slaget tolv
visarna vittne bära
att snart stundar Sanningens kärva minut
när ”damernas sista dans” ropas ut
och många finner sin kära.

Återblick

”Att inget är nytt under solen”
det sa man ju ofta förr
men nu sitter jag ensam i stolen
här utanför stugans dörr.

Vi satt där och prata om livet
min gamle far och jag
han tog aldrig nåt för givet
men gladdes åt varje dag.

Ingen vän av de hårda orden
fast livet satt sina spår
nu vilar han under jorden
sen mer än trettio år.

Men jag minns hur han satt där och myste
när jag var hemma nån gång
och hur skrattet i ögonen lyste
när han gnola en Rallare-sång.

Och jag hör honom sjunga från stolen
medan jag sitter tyst och hör på
och ser huru julisolen
belyser hans hjässa som då.

Och jag vet att han
trodde på Herren
och levde väl rätt så trygg
men för jordiska pampar han lyfte
varken hatt eller böjde sin rygg.

I folkskolan på 30-talet

Vår väg till skolan var lång att vandra
Men för det mesta rätt positiv
Man var tillsammans med några andra
En liten länk i ett kollektiv.

Och lärarn´ sa: ”Att han fann det riktigt
att vi fick lära vad makten vill
att vara skötsam var mycket viktigt
och rabbla psalmverser utantill”.

Narva – slaget gav glans åt salen
ett ”Seger minne från forna dar”
men ingenting om Poltava – kvalen
hos de som dog under himmel bar.

För det var viktigt att vi som ungar
fick lära oss slita mössan av
för feta präster och krigarkungar
som bara krävde men inget gav.

Ja mycket sådant det fick vi lära
i början på vårt 30-tal
men om den klass som fick bördan bära
var undervisningen ganska skral.

Men när man tänker på dessa dagar
är skillnaden inte så stor ändå
än stiftar skurkarna egna lagar
som inte småfolket skall förstå.

Sladarstund i "Ladingskväll"

Han växte upp som en liten gosse
i stugan som ännu finns kvar
hans mor var baptist
och hans far var "sosse"
ett väl sammansvetsat par.

Ofta han hörde dom diskutera
hon drog på som en god baptist
han sökte henne få acceptera
att snickaren Jesus var kommunist.

Han satt där och lyssna
med öronen spända på vartenda ord
en del föll på berget
men några kanhända
fick fäste i odlingsbar jord.

Så småningom gick han
och läste för prästen
som ivrigt förkunnade att:
"Fritänkariet var värre än pesten
för den som där av blev besatt".

Men det som han minns
ifrån tiden därhemma
är Mor som en ivrig baptist
och Fars något litet ironiska stämma
när han sa: "Jesus var kommunist".

Ibland när han sitter i stugan och tänker
han känner förunderlig frid
när solen där borta i väster sig sänker
och "sladarstundsminnen" tar vid.

Ja nog är det väl underligt här i världen
en del säger si och en del säger så
en del brukar ord
och en del brukar svärden
men allt är sig lika ändå.

Allhelgonadagen på Eksta kyrkogård

Står framför minnesvården
lyssnar och hör
någon pratar i trädet
i trädet högt ovanför.

Ser ett par namn framför mig
två namn i huggen sten
och alldeles ovanför mig
två fåglar på samma gren.

De sitter på grenen och gungar
och smågnabbas lite ibland
det känns nästan som en hälsning
från ett okänt och avlägset land.

Minnet går bakåt i tiden
den tiden när jag var ung
jag ordnar en matta av granris
och sätter en kruka av ljung.

Sen stod jag en stund vid vården
och tänkte på Mor och Far
men när jag lämnade kyrkogården
satt fåglarna ännu kvar.

Återbesök i barndomshemmet

Jag lutar min gamla cykel
mot körsbärsträdet som förr
och öppnar med medhavd nyckel
upp låset till stugans dörr.

Står liten stund och gläntar
inget hörs inifrån
ingen som på mig väntar
inget ”Välkommen vår son”.

Sätter mig invid fönstret
fast det gått många år
åter det gamla mönstret
tydligt i minnet står.

Ser Mor som flitigt trampar
sin Husqvarna – symaskin
känner värmen från klampar
som brinner i plåtkamin.

Solen står bakom träden
ännu någon sekund
jag sveper omkring mig pläden
och firar min ”sladarstund”.

I natt skall jag bara finnas
ligga i stugan kvar
njuta och tänka och minnas
Syster, Mor och Far.

Och fastän den ”gamla tiden”
ej var bäst, som en del tycks tro
så sitter jag här i friden
och känner förunderlig ro.

Ovädersdag i Eksta

Gulröda löv ifrån björktoppar far
när vinden från väster tar i
det rycker och dånar och ristar och drar
en spillkråka flyger förbi
en avbryter färden och tar sig en rast
och ger sig med en torretallstam i kast.

Och slår några virvlar kanhända i tron
att hon tillhör Arméns musikerpluton
man påstår härute att ”när spillkråkan slår
så flisorna sprätta omkring
snart regnet som spön runt stugorna står
och sikten blir platt ingenting”.

Men det bryr sig spillkråkan rakt inte om
hon flyger tillbaka varifrån hon kom
och vinden och regnet har startat sin räd
och lagt gulröda löv under buskar och träd.

Och skymningen faller och allting är blött
vinden tar av mer och mer
en aftonrodnad i flammande rött
vid horisonten man ser.

Och alla är alldeles säkra på att
det stundar en stilla och vacker natt
ty så säger de gamla som tyda kan
naturens tecken från tid som svann.

På vikingaön under 800-talet

När isarna smälta i slut på april
och vågorna klucka mot strand
börja bönder på gårdarna att kvickna till
och drömma om främmande land.

I smedjan man vässar sitt hemgjorda svärd
och förser sina pilar med spets
för nu skall man lära en sovande värld
ha respekt för en vikinga – krets.

Sen i ”Draken” man styrker sin ängsliga själ
med mjöd och med storvulna ord
men där hemma tar hustrun som vanligt befäl
över söner och trälfolk och jord.

På avlägsna kuster i öst eller väst
ser man skräckslaget ut över sjön
och betraktar väl vikingen mest
som en best från den gotländska Östersjö-ön.

Men med båten nedlastad till relingen full
sättes segel mot hembygdens ban
och besättningen offrar för säkerhets skull
lite småkrafts åt Ägir och Ran.

Hembesök

Det var en vindlös och stjärnklar natt
i början av månaden maj
en ängel under vårt fönster satt
i snövit linnekavaj.

Med bara fötter och utan skor
hon satt i stjärnornas ljus
jag trodde först att det var min mor
som var tillbaks vid sitt hus.

Jag lyfte lite på rullgardin
och såg från rumsfönstret ut
då kom från rymden liksom ett vin
stjärneljuset tog slut.

Allt omkring mej blev mörkt som säck
och när jag vakna på nytt
var både rymdskepp och ängel väck
och morgonen hade grytt.

Kanhända var det en dröm ändå
i sköna månaden maj
men när jag tittade efter så
låg kvar en linnekavaj.

På hemsocknens kyrkogård

Vandrar på lantlig kyrkogård
stannar till vid en minnesvård
stjärna för födsel
kors för död
år och datum och namn
efter slitet för dagligt bröd
vilar i jordens famn
många som kanske längtat dit
efter vardagens tunga slit.

Hör från trädkronan ovanför
vind som sakta vid löven rör
ser en solstråle lysa fram
på stjärnan och korsets stam
minns tid som försvunnit har
läser namnen på mor och far
som talar om att de ännu finns
så länge jag dom i tanken minns.

Ett par små fåglar i trädets topp
sin färd mot himlen har stannat opp
två själar kanske som just nu ser
en man som står vid en vård och ber
och hör från trädtoppen ljuvlig sång
två själar kanske som håller igång?

I skolan framför lektion är slut
till väntad rast störta barnen ut
till lek och upptåg men snart är tid
att axla sitt ansvar och själva ta vid
och förvandla vår värld fast det inte blir lätt
att kämpa för jämlikhet, sanning och rätt.

Leta på egen strand

Mitt i den svarta natten
kom tanken från okänt land
”Gå ej över ån efter vatten
Sök på din egen strand”.

Nu du mot fjärran spanar
mot mål som du inte vet
kanske där minst du anar
döljes en hemlighet.

Hittar du åter spåren
som bara du förstår
minns du den ljuva våren
i dina yngre år.

Hör du hur vattnet strömmar
i diket som blev ett hav
när du i dina drömmar
med eget skepp gav dig av.

Så sätt dej en stund i natten
och låt dina tankar få ro
”Gå ej över ån efter vatten”
allt finns runt ditt eget bo.

Tavlan

Solstrålar lekte bland träden
det var en förunderlig dag
på den rutiga pläden satt en
bekant och jag.

Långt borta från krig och elände
vi trivdes och hade det bra
när plötsligt hon mot mig sig vände
tog mig i handen och sa:

”Ibland jag en tavla målar
men bara i fantasin
jag inte på färgerna snålar
där finns både blommor och bin.

Där finns många röda stugor
där lyckliga människor bor
och maskar och mygg och flugor
och grisar och får och kor.

Där finns höga spikraka tallar
med kronor som paraplyn
och doftande klövervallar
där lärkorna kvittrar från skyn”.

Så tystnade hon och satt stilla
jag smekte tafatt hennes kind
och såg inom mig det konstverk
hon skapat fast hon var blind.

Vårminne

Hon kom mellan husen i Stäven
liten, smidig och nätt
och höll i den solbruna näven
en nyplockad vitsippsbukett.

En vind blåste genom kvarteret
och rufsade till hennes hår
och bar hennes barnsliga stämma
som än genom tiden oss når.

Och fastän det gått många dagar
som blivit till veckor och år
vi ser henne än från balkongen
när mot solen hon skrattande går.

Mellan husen ute i Stäven
och håller försiktigt och lätt
i den mjuka och lena näven
en skimrande vitsippsbukett.

Nu blommar det åter i parken
och våren är här igen
i blått och vitt lyser marken
som den gången för längesen.

Syrénbusken

Vid dikets ren där stod en sten
och skuggan över vägen
den nådde fram till en syrén
jag hört om i en sägen.

Jag satt mig vid stenens bas
och minnet gick i retur
tillbaka till ett bondkalas
som verkligt spårat ur.

I byalagets gårdar fanns
två män som var rivaler.

Så blev det skördefest i byn
och ölet flöt i strömmar
och unga flickan blek i hyn
såg slut på sina drömmar.

När båda männen gick till kamp
i månens klara sken
och en för lömska knivhugg damp
bland slyn av vildsyren.

Och ingenting blev såsom förr
en hamnade i cellen
den andre lades på en dörr
och glädjen dog den kvällen.

Om allt är sant vet inte jag
kanhända blott en skröna
men busken står där än idag
just nu med blommor sköna.

”Smarta” bomber

De ”smarta” bomberna gick fel
trots snillrik styrteknik
och spelar nu sitt eget spel
med brickor utav lik.

Och när den klara sol går opp
med värme ifrån skyn
ligger i högar kropp vid kropp
längs gatorna i byn.

I går man skoja med varann
på stadens lilla torg
men glädjen under natten svann
förblindade av sorg.

Man vänder på varenda sten
där hemmet en gång stått
i väntan på att larmsirén
skall ljuda hårt och rått.

Och varna för en ny repris
på snillrik styrteknik
när ”smarta” bomber dussinvis
av levande gör lik.

Mulliga Malva

Mulliga Malva från Kvarnåkersvik
jobbar i Alva med kroppsgymnastik.

Knådar och ältar med stor energi
sticker mellan med Zonterapi.

Tar i ordentligt med nävar av stål
få bort alla krämpor är hennes mål.

Ja, mulliga Malva från Kvarnåkersvik
nu mixat en salva för fattig och rik.

Den bygger på klöver och vitrot och dill
fast de flesta behöver brännvin och sill.

Så mulliga Malva från Kvarnåkersvik
skall nu ge behandling med annan teknik.

Där husmanskost lagad på urgammalt vis
med fläsk och potatis skall gå i repris.

Och sen sätter Malva på måltiden sprätt
med stark kaffehalva på hävdvunnet sätt.

Mikael i Salem

På grusvägar gick vi mot Salem
Baptisternas träkapell
och stjärnorna gick framför oss
i julhelgens annandagskväll.

Ja, stjärnorna bildade mönster
högt över Herrens hus
det lyste från varje fönster
av tända levande ljus.

Vi barn satt på främsta bänkar
det var ju vår egen fest
och på en tavla i fonden
satt Jesus som hedersgäst.

Han hade nått fram till Sykar
och satt sig vid Jacobs brunn
och pratade med en kvinna
med henna rödmålad mun.

Men nu var det inte Sykar
han skulle besöka i kväll
han hade satt av några timmar
åt oss i vårt enkla kapell.

Han satt där som ett exempel
på välvilja och tolerans
vårt träbyggda hus blev ett tempel
upplyst utav Gudomens glans.

Han visste vad alla var värda
han länge på alla gett akt
okunniga såväl som lärda
småfolk och herrar med makt.

Han tänkte: ”De älskar spektakel
raketer smällar och bus
jag tror jag gör ett mirakel
här i min Faders hus”.

Och plötsligt rakt genom dörren
kom änglar i stor procession
och ställer sig bakom Jesus
som satt på sin gyllene tron.

Han pekade på oss och sade:
”Kom upp alla barn om ni vill
ty för Er som sitter där nere
är just Himmelriket till”.

På grusvägen gick vi från Salem
i julens annandagskväll
vi hade sett något märkligt
i Baptisternas träkapell.

Tyst under höga granar mot förgången tid jag spanar

Mitt i täta skogen finns ett helgat rum
under höga granar står jag tyst och stum
högt där uppe lyser himlen blå och klar
men här nere lever barndomsminnen kvar.

Vi var indianer blekansiktenas skräck
ifrån vår bivack byggd av ris och jutesäck
drog vi ut på spaning mot socknens odalmän
knyckte lite fallfrukt och stack hem igen.

Lade ned vårt byte uti tältets mitt
där Hövdingen såg till att var och en fick sitt
satt sen mycket tysta i en sluten ring
hörde skogens väsen tassa runt omkring.

Om jag riktigt lyssnar är det nära på
att jag hör dem tassa likadant som då
åter känns vinden nästan sommarljum
ser små indianer i ett helgat rum.

Ägir och Ran

Ägir och Ran i Vavle-viken

Vad ser jag är det herrskapet Svan
som simmar med ungar små
eller kanhända Ägir och Ran
klyvande böljor blå.

Nog är det väl ändå herr och fru Svan
som har tagit ett litet bad
eller har kanske Ägir och Ran
kommit upp från sin dolda stad?

Har de funnit att djupet är alltför kallt
och stigit till ytan opp
för att visa sig själva i fel gestalt
eller ta sig ett morgondopp?

Javisst är det Ägir och visst är det Ran
jag ser här nere ibland
när Vavle- viken är full utav svan
som tar sig in emot land.

Kyrktuppen funderar

Torntuppen sitter på kyrkans tak
ut över socknen spanar
ser senapsgula åkerfält
och ljusgröna skott på granar
hör barnen nere på skolans gård
leker och stojas och glammar
ser ljust silas i grenverkets blad
ned för lindarnas stammar.

Minns alla brudpar som en gång stått
och lyssnat till välgångsorden
minns alla sorgetåg som gått
till hålet i svarta jorden
hör både sorg och glädjesång
från släkten från länge sedan
som alltid fick slita och hålla igång
i både ny och nedan.

Torntuppen sitter på kyrkans tak
verkar rätt så belåten
fast några rostfläckar här och var
satt sina märken i plåten
tycker han dock att livet är skönt
där han sitter ensam och tänker.

Att livet är skönt att livet är skönt
där han sitter ensam och tänker
och ser hela socknen lysa i grönt
medan solen i havet sig sänker.

Mörkret faller kring gårdar och hus
fåglar är tysta i hagen
torntuppen ser en strimma av ljus
som bådar den nya dagen
där nattens demoner för ljuset fly
och nåden är var morgon ny
och tuppen som ej kan tala
i fantasin hörs gala.

P 18 farväl

Minnenas väg tillbaka är lång
jag ser mig bland unga kamrater
där vi stod tillsammans i ledet en gång
som nyblivna "legosoldater".

Från olika platser i vårt fosterland
vi samlades på Visborgsslätten
beredda att strida med vapen i hand
och försvara den urgamla rätten.

Att kämpa för frihet och demokrati
om det så skulle krävas med blod
och pröva om det låg nån sanning uti
att "våran beredskap var god".

Och fastän den myten var långtifrån sann
så hade vi dock ett försvar
men nu vandrar snacket från man till man
att snart är det ingenting kvar.

Det är inte utan man fäller en tår
fast det verkar omanligt att gråta
när tomma alla kaserner står
och reveljen har slutat att låta.

Jag står här i Donnerska hagen och hör
signalen när flaggan tas ner
men snart är det dags för en sista honnör
och P18 finns inte mer.

Ja, vad hjälper väl stora och svulstiga tal
om att åtgärder är utav nöden
är militär och civil personal går mot ovissa öden.

Seans i Sundre

En gång var en mister – minister
bosatt i Sundre nånstans
han bjöd in varendaste ”sister”
på nattlig andeseans.

Han ritade nio kvadrater
med nio rutor i var
och påstod de kunde bevisa
vilka öden framtiden bar.

Han satte ett glas i mitten
och kvadraterna runtomkring
sen tog han ett silkessnöre
och knöt i detsamma en ring.

Så tog man varandra i handen
men ingen sade ett ord
när glaset började vandra
bland kvadraterna på hans bord.

Men våran mister – minister
får glaset att gå som han vill
när han bjuder på ande – seanser
med inslag av spådomar till.

Och ringen i silkessnöret
snurrade i spiral
och skapade skräck i rummet
när han gjorde sitt bokstavsval.

Med ögat som insats

På ena sidan "vasti" låg
en hemvärns-veteran
och mera hörde än han såg
hur en patrull från stan
på andra sidan "vasti" kröp
så man av svett blev genomblöt.

Hans uppgift var att sätta stopp
om någon gav sig på
att sticka opp sin huvudknopp
och över "vasti" gå
helt spänd han låg där på sitt pass
med hjältemod av högsta klass.

Då hörde han från "vastis" kant
en sten som nedåt föll
och när en nybliven sergeant
en hjälm på pinne höll
så tänkte han: "Det är en list
men skrattar bäst som skrattar sist".

Och med sitt laddade gevär
med fem + en patron
han tänkte en sergeant där
skulle få en lektion
om hur en hemvärns-veteran
tar hand om folk från stan.

Och så kom hjälmen upp igen
men pinnen var ej kvar
men alldeles inunder den man såg ett ögonpar
som knappt hann se ett enda dugg
Förrän ljuset släcktes med en plugg.

Men hemvärnsmannen fick en chock
när löspluggen small av
och slängde hjälm och vapenrock
och sig på flykt begav
men under "vasti" en sergeant
ett öga lämna fick som pant.

Kulturkrock vid Eksta strand

Senora Eleonora de Granada
tog en promenad
längs Eksta-strand
såg en naken man som vada
tio meter ifrån land.

Senorita Margarita de Granada
ropa: "Madre vilken snygg senior
kan ej du och jag gå i och bada
kanske aldrig mer vi chansen får".

Men Senora Eleonora de Granada
korsa sig och sade: "No
hela lilla du kan taga skada
om jag låter dej i vattnet gå".

Och så reste våra
damer från Granada
hem till Andalusien igen
med en hemlig dröm
om att få bada
i ett hav med bara nakna män.

Men i vattnet står en
naken man och rister
så att dropparna kring kroppen far
glömmer aldrig ett par konstiga turister
som på stranden länge dröjde kvar.

Besök vid åldringsvården

Jag sitter på en ranglig stol
hos Anders vid åldringsvården
har inte sett han sen i fjol
när han fick lämna gården

Jag ser han och kan inte fatta
hans ögon verkar matta.

Hans blick som förr var ljus och klar
beslöjad på mig tittar
och glädjeorden som han bar
han inte mera hittar.

Jag ser han och det låter
som inom sej han gråter.

Han sa: "Igår kom pastorn på besök
en man med stora håvor
han gjorde ett rejält försök
att pressa mej på gåvor
och sa han kunde garantera
en salig hädanfärd med mera".

Det kom en blick från längesen
vi börja båda skratta
och glädjen kom tillbaks igen
fast ögonen var matta.

Jag sade "hej" och sånt man säger
och han blev förd till nattens läger.

Utan färdbiljett

Mattias vandrar på dödsflodens strand
känner en doft av syren och hägg
ser en eka som ros mot land
av en gubbe med silvervitt skägg.

Mattias har slutat sitt jordiska värv
spanar mot fjärran mål
letar förgäves efter en skärv
eller en tummad obol.

Ekan stannar mot mjölig sand
gungar för pålandsbris
gubben sträcker en valkig hand
”ge mej ditt färdbevis”.
Mattias rotar men hittar ej
en endaste liten slant
Mattias säger: ”Jag frågar dej
är det verkligen sant”?

Att allting blivit så illa ställt
i Makternas kabinett
att himlen har blivit ett nöjesfält
som fordrar inträdesbiljett?

Mattias står kvar på stranden än
jag ser hans skugga ibland
där han letar bland andra sen längesen
oboler på vindpinad strand.

Flaskpost

Där gick en man i blåa kläder
från Algots konfektionsfabrik
han tog en sväng i alla väder
längs stranden utmed Vavle-vik

En dag när han som vanligt traska
han såg en solreflex som blänkte till
i ytan på en literflaska
som stod mellan två stenar still.

Han vada ut och tog den uti handen
och lirka ut ett skrynkligt skrivboksblad
sen satte han sig tyst i sanden
och stavade igenom varje rad.

Hej – stod det – jag är en tjej
och heter Lotta
och hoppas om allting går väl
att få ett jobb i våran handelsflotta
och mönstra på som utbildat befäl.

Om du som läser här kanhända
vill göra mej en smula glad
så kan till Västervik du sända
en hälsning på ett skrivboksblad.

Där går en man i slitna kläder
från Algots konfektionsfabrik
som ännu sig i minnet gläder
åt flaskposten i Vavlevik.

Men våren kommer i år också

Nu sjunger stormen sin hårda sång
och ristat granarnas toppar
i går var våren så smått igång
och några blyga små knoppar
som stuckit opp vid vår gavelknut
fick ganska kvickt konstatera
att än var vintern ej riktigt slut
än verkar Bore regera.

Men fastän vinden är ganska kall
och biter hårdhänt och bister
så verkar det som i alla fall
vi all respekt för den mister.

Ja fast den tjuoter och dånar på
och samlar snön uti drivor
skall snart ett änge vid stranden stå
med Gotlands största gullvivor.

Men än ett tag får vi hålla ut
och gå i långa kalsonger
men Bores makt kommer att ta slut
det har vi sett många gånger.

Promenad med våraning

En vind drar genom Gråbo park
och vitklädd ligger skog och mark
inunder trädens toppar
en skata retas med en katt
och hånar honom med ett skratt
när hon åt sidan hoppar.

En "frusen" trast har tagit rast i snåren
den ger oss när vi går förbi
en blick med vemod i
en längtan efter våren.

Men från nordväst en iskall fläkt
utav kung Bores andedräkt
i skinnet ännu svider
och fast det är en vacker dag
så får vi vänta än ett tag
på ljuva varma tider.

Men ändå är det nästan som
fast isig vind emot oss kom
att tanken börjar väckas
på vår som genom parken går
med blomsterprakt i sina spår
och fågelägg som kläck.

Vandring i familjealbum

Jag ligger här och väntar på John Blund
studerande vårt album en liten stund
det är ett album utav gammalt snitt
de flesta korten är i svart och vitt.

Här står en fe med magiskt spö
min lillasyster, en femårig mö
där rensar Mor i sommarhatt
bort ogräs i vår blomrabatt.

På sidan tolv finns kortet kvar
av Far och Mor som bröllospar
han klädd i svart och hon i vitt
med brudkrona av gammalt snitt.

Ja hela albumet är fyllt
med minnen som mitt liv förgyllt
jag måste titta än en stund
innan jag öppnar för John Blund
men det kan vara både svårt och lätt
att minnas saker någorlunda rätt.

Det enda jag är säker på
är att kortet där min fru syns stå
och jag är en utav oss två
hon är den vackraste ändå.

Monogrammet

Jag ser i björkens vita stam
i ängst där jag står
ett vackert ristat monogram
från mina unga år.

Det händer då och då jag tar
en liten promenad
att monogrammet finns kvar
gör mej i själen glad.

Men jag var bara 15 bast
och kärlekselden brann
vi träffades varenda rast
tills hon en dag försvann.

Jag var ju bara bonddräng jag
och ej tillräckligt fin
så hon blev skraj när jag en dag
drog på om grannens bin.

Som gjorde blommorna sin kur
i mormors trädgårdsland
då tog det slut, allt balla ur
en ann fick hennes hand.

Nu händer det ibland jag står
i morfars gamla änge
att tiden läker alla sår
det har jag vetat länge.

Men monogrammet vittnar än
om tid som var för länge sen
och frid vare med den.

Skrock förr och nu

I dungen står tallarna raka
som unga soldater på vakt
i minnet jag drar mig tillbaka
till åren jag bakom mig lagt.

Ja barndomens tid är försvunnen
man trodde på sagor och skrymt
fast aldrig av ”gubben i brunnen”
man såg en enda skrymt.

Och ropen i dimmiga natten
det var mormor Gaire som skrek
från djupet i träsket med vatten
eller Bysen och Torspjäskus lek.

Och täcket man drog över skallen
när farsan och grannen gick på
om häxor på trefotapallen
och trollkarlar som kunde spå.

Men nu är det helt andra turer
nu tror vi på helt andra ting
där små, små gröniklädda figurer
flyga med tefat omkring.

Men innanför skalet så har vi
en själ som en gång flyger ut
då kanske att svaren skall komma
i både parti och minut.

Tankar i Ekstanatten

I minnet en tavla jag målar
och fast du ej finnes mer
dina ögon av kärlek strålar
där från kortet du tittar ner.

Fast Catullus skrev kärleksdikter
med runda ord på latin
kan på gotländske: ”mein lelle källing”
låte som klang från en violin.

Mot väster sig solen alltmera drar
det mörknar för varje sekund
men ännu ett tag vill jag dröja mig kvar
i min ensamma sladarstund.

Jag vill prata med dej
fast du inte är här
känns du inte alls långt ifrån
nu finns du någonstans
i en helt annan sfär.

Din stund på jorden det var bara ett lån.

Tankar under körsbärsträdet

Liten vind i körsbärsträdet
ruskar om med varsam hand
lossar blommorna från fästet
sänder dem mot okänt land.

Sakta de mot marken dalar
undergivna på nåt sätt
mot ett mål där ingen talar
om returbiljett.

Men i minnet återser jag
far min i sin gamla stol
där han ofta satt och njöt av
värme, vind och sol.

Han har varit borta länge
många långa år
men jag ser hur vita blommor
fastnat i hans gråa hår.

Och jag sitter här och lyssnar
som när jag var barn en gång
och jag hör han lågmält nynna
på en gammal rallarsång.

Jag vet inte vad han tänkte
om livets mening eller mål
men när flott kring ”svartgris” stänkte
fick han nöja sig med svål.

Och kanhända var det därför
som han ångra sig ibland
att han ej som tvenne bröder
stack iväg till Väster-land.

Kvällstankar i Eksta

Min penna startar nu sin färd
från dagens och till nattens värld
strax utanför mitt fönster ser
jag vinden mojna mer och mer

Och aftonsolens varma glöd
färgar min grannes lada röd
på backen står en edersvakt
blåeldssoldater i sin prakt.

Och fast ej någon av dem bär
på bajonett ochh gevär
så står de där med tända ljus
i sina blåa ytterhus.

Vid västerfönstrets blåsta glas
en myggsvärm håller slätkkalas
det blixtrar i små vingepar
så länge solljuset är kvar.

Men det försvinner mer och mer
snart stiger nattens drottning ner
beredd att skapa ro och frid
tills gryningen på nytt tar vid.

Med silverkantad morgon sky
och nåd som varje dag är ny.

Visa till hembygden

Än minns jag stigen som
bar ner till stranden
och furorna som allvarsamt såg ned
på myrorna som kröp i röda sanden
uti raka led.

Än minns jag doften från klörevallar
och liars sus i ängens mogna gräs
och lukt av hav när gröna vågor svallar
och brytas till skum mot uddar, grund och näs.

Än minns jag diket som blev Mississippi
och båtarna av bark som gav sig av
med last av drömmar
om att en gång färdas
mot fjärran mål på obekanta hav.

Än hör jag rösterna från små kamrater
på väg till skolan under skratt och skrik
som dolde oron att ej kunna svara
om kungars liv och räknetalsmystik.

Nu är den tiden längesedan gången
och diket ligger för det mesta torrt
men ännu lever ekona av sången
när vinden förde barkbåtsflottan bort.

Så går jag ensam här i sena kvällen
i månens silvervita ljus som då
besöker jag på nytt de kära ställen
där minnen susar i varenda vrå.

Vandringsman med stav i hand

En vandrare går med stav i hand
mellan Kronvall och Vavleviken
västanvinden sjunger
en gammal psalm
och havet står för musiken.

Solens ljus från en himmel blå
speglas i martallsstammar
gröna vågor mot stranden slå
med lätta vita kammar.

Från startplats till målet
är vandrarens gång
välkänd och trygg är leden
sjöbris och värme och fågelsång
gör vardagen till ett Eden.

Vandraren går och tankarna drar
tillbaka då den lilla ”knatten”
satt där ute i ekan med far
och rodde på öppet vatten.

Nu är dom borta bägge två
ekan har dött på stranden
men havet och vinden är lika ändå
och vågorna skölja sanden.

På bar gärning

Gáimdar bakum buskar
liggar astufar u keikar
ei en glotub som han kauptr ei böin
har fat augu pa täu fastlandspeikar
sum hailnaknä rännar äut ei sjöen.

aldri kan di tänk si att en sleikar
skudd finnes här i trakti av Fäulldöjen
när de finns så mange andre veikar
um man laitar sänne nöjen.

Fäuglar skreiar, soli lausar,
hum(b)lar brummar
astufar han märkar int
att någon kummar.

Förrän källingi bak ryggen star
väsar: "Tvei skämm äut di kar
aldri trod ja att däu var så dummar
har di därer någ sum int ja har.

Åskan går runt Vavleviken

Svarta moln sig envist skockar
över välkänd trakt
guden Tor gör sina bockar
färdiga för jakt.

Tyst jag lutar mig tillbaka
emot bunkerns ytterskal
snart skall blixtar runt mig spraka
som raketer vid en nyårsbal.

Blixtar, följda utav dunder
stup i ett
där jag ser naturens under
från parkett.

Inte underligt man trodde
att det stunda Ragnarök
när man uti grottor bodde
medan onda väsen strök.

Härjade och slog och brände
vräkte stora träd omkull
när som Tor sin Mjölner slängde
och gav jättar skopan full.

Fastän vi vet lite bättre
nu i vår moderna tid
kan det vara lite kusligt
att se elementens strid.

Tecken i sanden vid Ekstastranden

Några funderingar under långfredagen 2008

Det var blåsigt och ruskigt väder
dagen gick mot natt
i grova och slitna kläder
en man vid strandkanten satt.

Jag vågade inte störa
utan stod en bit därifrån
men tyckte mig ändå höra
avlägset långt ifrån.

Rösten av smärta förvriden
i ett gripande ångest - skri
som skar som svärd genom tiden:
”Eli, Eli lema sabaktani”.

Han tittade upp från stranden
och gav mig en nick
tog en stav i handen
och reste sig och gick.

Vinden i mantelvecken
tog tag och växla till friska
då såg jag han ritat ett tecken
i form av en liten fisk.

Jag såg hans slitna kläder
och hörde hans ångest - skri
genom iskallt vårvinterväder
”Eli, Eli lema sabaktani”.

Ja han satt där vid Ekstastranden
som en gång vid Genesarets sjö
och ritade med högra handen
ett tecken som aldrig skall dö.

Djupvik förr

Fast dansbanan numera vilar i frid
går tanken ibland till förfluten tid.

Man var ung man var helvild och galen
lätt berörd utav hembygdens vin
i ”dimman” försvann alla talen
om blommor och surrande bin.

Man bjöd upp med en tanke, kanhända
att här har man en halvsäker chans
fick man nobben så tog man en vända
och bjöd upp någon annan till dans.

Och över Djupvikens månljusa vatten
över sand över tuvor och starr
flög smäktande toner i natten
ifrån Yngves Hawaiigitarr.

Men ibland kan jag sitta och tänka
och se Solen bak Lillön gå ned
och en gyllene solgata blänka
som en minnets förbindelse led.

Snart skall solgatan sakta försvinna
plånas ut av en lättrörlig våg
några stjärnor skall tändas och brinna
över platsen där dansbanan låg.

Och jag tycker jag nästan kan höra
över sand över tuvor och starr
ljuva toner som ännu förföra
i från Yngves Hawaii-gitarr.

Försommardag

Sitter i solen och lyssnar
till nordvindens bluesmelodi
ser ett par grabbar på vägen
som vinkande cyklar förbi.

Och plötsligt är jag tillbaka
när min kusin och jag
körde den gamla vägen
en strålande försommardag.

Vi hade fått låna cyklar
mot löfte om aktsamhet
och ”köra som folk” längs stranden
förutan att väcka förtret.

En pappskärm i främre hjulet
gav ljud som en liten moped
och fantasin gav oss farten
när styrets hantag vi vred.

Jag sitter här och har roligt
och blir nästan ung på nytt
och finner det rent otroligt
att åren så hastigt flytt.

Jag vinkar åt dem med handen
och ropar ett kraftigt ”Hej
åk närmsta vägen till stranden
och hälsa den från mej”.

Jag önskar er båda två att nå
ert gyllene Samarkand
och se små lätta vågor slå.

Vildkaninens helveteri

Vi sitter stilla vid Vavle strand
en gammal kompis och jag
små lätta vågor bär in mot land
det är en underbar dag.

Två meter från oss en gammal båt
är lagd med stäven mot land
och Döden spelar en dyster låt
strax intill högen med sand
där liten "rabbis" som intet ser
och inte hör någonting
aldrig skall leka i frihet mer
med benen fulla av spring.

Han har blivit offer
för planlagt mord
och intensivt djurplågeri
när gasen gjort vår sköna jord
till vildkaninens Helveteri.

Jag ser hur kompisen tar en påk
och fram till sandhögen går
och trots hans grova och råa språk
från ögonen rinner en tår
när han med ett enda kraftfullt slag
gör på plågorna slut
men västanvinden tar rast ett tag
och håller en tyst minut.

Han undrar kanhända precis som vi
hur människan blivit så kavat
att döda djur med barbari
Är nära nog vardagsmat.

Haustkänning

Nå har dei regnä någle dagar
dei klafsar undar baini när man gar
u dei jär vat pa ängar u ei hagar
men ännu finns dei vildä blåmmar kvar.

Fast mange gar väl kanske u biklagar
att nådarv indar snart kring åiru drar
natäuren fylgar seine aigne lagar
priseis som ei förflutne dar.

Pa aka(r)n liggat fodar - hâi ei balar u granngardshonar
vacknar upp u galar
när soli lösar yvar skogen bort ei aust
bleir leive leite leitare u ljaust
fast gäule björklau imot jârdi dalar
u mälâr att dei gar mot Haust.

Möte i skogen

När en dag jag gick i skogen
för att ta en promenad
och i tankar tog den gamla kända stigen
som låg gömd under en matta
av gyllenbruna barr
mötte jag en kompis med gitarr.

Och jag sa: ”Du kan väl spela
några bitar ifrån förr”
men han svarade och pekade på handen
”jag har fått något som gör
att den ofta rycker till
så att fingrarna ibland
bland strängarna går vill”.

Men vi satte oss på stammen
av en omkullfallen gran
och han började försiktigt
slå ackorden
och helt plötsligt kom det sånger
som vi trodde oss ha glömt
men som ännu fanns i
bådas minne gömt.

Så i skogens helga kyrka
utan präst och ritual
sitter vi och sjunger gamla låtar
medan änglar stampa takten
när de lyss till melodin
ifrån visor utav Taube
och Nils Ferlin.

Och vi är väl inte världens
allra bästa halv-kvartett
Och det stämmer inte alltid med gitarren
men mellan molnen regntungt grå
tittar solen då och då
den enda som kanhända hör oss två.

Ja vi satt där några timmar
och vi mindes alla som
under åren gått den välbekanta stigen
med en matkorg över axeln
ner mot fiskelägets hamn
men fått ta sin sista sömn
i havets famn.

Vardag i Eksta

Det var tidigt en morgon
en av de sköna
jag tittade ut genom
fönstret och såg
en harmamma satt där
och åt av det gröna
och strax intill väggen
två harungar låg.

I öster steg solen
som kvinna ur bädden
och löste sitt gyllene hår
och täckte rabatten på
längden och brädden
och värmden i buskar och snår
där yrvakna fåglar
som nyss satt och sov
i ljuvliga toner sjöng Skaparens lov.

Från havet i väster
kom ljuden och skriken
när vinden tog med på sin färd
en hälsning från stranden
Vid Vavleviken
och tången och stenarnas värld.

Så gick hela dagen i solen och ljuset
som snart emot skymningen led
då kom en räv rakt i riktning mot ljuset
och stanna med huvudet på sned
Så tog han i luften ett jättehögt språng
och försvann ner i änget det gröna
men ännu en stund hördes
taltrastens sång
med toner underbart sköna.

Döende båt

Du vandringsman
längs stranden
beskåda denna syn
en eka dör i sanden
med botten vänd mot skyn.

Hon har ett centrum blivit
för alla vindars dans
men är i sina minnen
på havet någonstans.

Hon minns hur det kändes
när det bar av från land
och stäven modigt vändes
mot horisontens rand.

Hur rorsmannen fann målet
av gammal vanesak
med ”stainen mitt ei ” kvännis dur
u Kronvallsvägen rak”.

Där låg hon sen på taket
till Ran och Ägirs slott.

Möte vid stranden

Det var en vacker sommardag
straxt söder om Vavlevik
vid gamla kvarnen träffa jag
en man på minnen rik
hans skägg var vitt
hans hjässa kal
men klart och redigt var hans tal.

Vi på en gammal eka satt
som sakta dog på land
och pratade om ditt och datt
som kustbor gör ibland
jag sa: "Berätta lite hur det var
som hemvärnsman i Öns försvar".

Han sa: "I yngre år så var jag med
- nu är jag åttifem
- som tjugoårig i de led
där nya hemvärnsmän
förstärkte Svea rikets här
med bajonetter på gevär".

Varenda söndag öva vi
allt enligt fastställd plan
fick hum om grupp och kompani
av "stambefäl" från stan
som alltid vrålade: "omkull"
för flygplanseld och bombers skull.

Vi satt i lugn och harmoni
och bytte vardagssnack
en tärna lade av ett skri
och gjorde en attack.

Han såg på den med ögon blå
och gjorde sig beredd att gå
vi sade hej och skildes åt
min väg gick söderut
och han gick norrut på sin stråt
förföljd av mås och trut
men ännu finns i minnet mitt
en gammal man med skägg i vitt.

För länge sedan

Högt över backen en mångubbe myste
och spred ett förtrollande ljus
bland tusen stjärnor som blinka och lyste
i alla fönster på fiskhamnens hus.

Runt banan stod några väntande gäster
på att invandra med språng
när kvällens nygamla dansbandsorkester
en gungande vals drog i gång.

Vid grinden stod vakten och trampade takten
och glömde att kräva biljett
när dragspelsmusiken fick hela publiken
att studsa i stilren polkett.

Och när man tröttnat på gamla takter
fick örat smekas ett slag
av skön musik från Havaitrakter
från Yngve Stoors eget spelmanslag.

Så vakten vid grinden sig vände mot vinden
som tonerna till honom bar
och han vardagen glömde
stod bara och drömde
att han bland bastkjolar var.

Ja det var glädje och fröjd hela natten
och det var doft utav tjära och tång
från havets månljuse glittrande vatten
kom dunk från tunga motorer igång.

Men vakten han spanar mot himlen och anar
i öster en strimma av ljus
sen tar han fram nyckeln och låser upp cykeln
och trampar mot hemgårdens hus.

Senhöst i Eksta

Nu startar träden sin offergård
av löv som singlar mot marken
och lägger sig efter ljudlös färd
likt tjocka mattor i parken.

Nu spelar vindarna upp till vals
och tall och grangrenar gunga
och sommarfåglar som nyss gav hals
har nästan slutat att sjunga.

Nu ryter havet och vågor slår
mot stenar fulla av lavar
en gammal rauk fast på lillön står
och räknar flygande "mavar".

Nu slutar sommaren snart för gott
naturen ligger och vilar
men snart skall blommorna
skjuta skott
och blad på almar och pilar
skall spricka ut och ta fart igen
och när de tankarna når en
man blir med hösten och vintern vän
där man lugnt inväntar våren.

Vandring mot våren

På stranden söder Kronvallsvik
med stammar silvergrå
den ene ej den andre lik
små sega tallar stå
och likt soldater som stå vakt
de ger på allt omkring sig akt
och stå varandra troget bi
i gammal välkänd trakt.

Längs kusen går jag söderut
och ser ett hav i grönt
där ute dyker Mås och Trut
och solen värmer skönt
jag stannar upp och gör en front
mot bortbelägen horisont
där vita segel spända stå
på båt som nordvart går.

Snart är den borta och jag tar
min vandringsstav av en
och ner mot Hammarudd mig drar
på solvarm klappersten
och möts av en ljummen vind
som smeker vinterns bleka kind
när vi tillsammans följe slår
emot en ljuvlig vår.

Otendag ei Strandakan

Sitar på akarraini
har tat skoar av
soli värmar baini
björkar draupar av sav
mavar skreiar
u ei kveiar
kummar mormor mä otendag
millum täunar me trolar
gar ha me sticksaum u gnolar
ein psalm som ha lärd si som ban.

Mormor sitar pa raini
strumpstickar jär ei gang
ännu har ha aldri set
ein rast som blitt för lang
vinden ei strandryg speilar
drar ei aspar u peilar
sjoen löisar ei blat
mormor tar påtår pa fat.

Men mormor har mange årkar
skal skåite peikar u sårkar
u hyns u kattar u sveinu när arbetsdagen har släutä
väntar blommar där äutä
pa vatten u yvarsöin.
sitar pa akarraini har tat skoar pa.
Känns rätt gutt um baini
Snart jär de dags u ga
Varv pa varv ettar harven
Någlä teimar jär kvar
Fur uss där äutä pa akan
Förän vårr afte far.

Stängt

Här låg det fordom sagan så har sagt
tre handelsbodar uti samma trakt
och folket hade tillgång till
potatis, socker, mjöl och islandssill.

Här samlades vid disken varje dag
både fattiglapp och folk av bättre slag
och en och annan känd turist
som hälsades med: "Tack för sist".

Ej blott för artighetens skull
man hälsade den med börsen full
och skrek: "God dag herr general"
men bara hej åt en korpral.

Men vare därmed som det var
nu finns det inga bodar kvar
och ingen doft av lutad fisk
och ingen pratstund över disk.

Snart är det rätt så länge sen
som tre blev två och två blev en
och nu finns ingen alls på håll
och även en gått ner till noll.

Så går det när som Markan styr
allt flera människor landet flyr
men minnesbilden som vi fått
av tvenne bodar står sig gott.

Och när jag på min cykel kör
ett sorl av röster än jag hör
och ser en klunga barn som står
och över disken godis får.

.

Ajvidemannen

Jag gick en vända om kvällen
och mötte en äldre man
vi stod under himlapällen
och såg hur stjärnorna brann.

Han var lite underligt dressad
han bar på en enepåk
han verkade något stressad
och talade ett underligt språk.

Nog sökte jag tyda orden
men min kunskap var full av hål
när han tala om sin stund på jorden
på uråldrigt gutamål.

Han peka med enestaven
i riktning rakt västerut
här lades jag ner i graven
när jakten och fisket var slut.

Och här låg jag i 70 sekel
i mitten utav min ätt
nu gräver dom upp mina verktyg
och röntgar mitt gamla skelett.

Här satt vi på gröna vallar
och skipade lag och rätt
nu plockar de upp våra skallar
och kollar tändernas bett.

Men varje afton så får jag
kraft att i Odens namn
vandra på forntida ägor
i människohamn”.

Han rättade till midjebältet
-och trot om ni vill-
han gick mot det stora tältet
åt Ajvidehållet till.

Men långt fram på natten var spåren
kvar i nyfallen dagg
och rävarna yla i snåren
och hundarna reste ragg.

Leta på egen strand

56 dikter från Eksta och annorstädes

Följ med Hilding Larsson till ett svunnet landskap; tillbaka till socknen, vid havet, på åkern och i skogen. Möt människorna i vardagen och till fest. Det är minnen från ungdomen, men också tankar som föds när man på ålderns höst vandrar längs barndomens stränder. Visst har mycket förändrats och är oåterkalligt, men genom Hildings diktning upplever vi åter den tid som flytt. Kanske inser vi också att just nu är det vår stund på jorden -och att vi ska vara rädda om den.

Hilding Larsson 1922-2010

Hildings dikter är publicerade av Eksta hembygdsförening med tillstånd av hans familj.

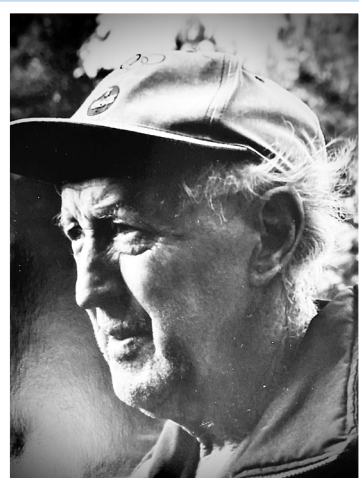

Foto: privat

